

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyiltiltásban minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmetérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Zársadalom és politika.

— nov. 17.

Sokszor annyira összeillő ez a két fogalom, hogy a nemzeti érdekek szempontjából minden előkészített terv nélkül is együtt jelentkeznek. Ha veszélyben van a nemzeti szupremácia, valami ösztönzerű sugallattal egy sorompóban áll a politika és társadalom, hogy együtt fejtsse ki erős működését.

Hiszzen látjuk. A nemzetiségi kérdések elvitázhatatlanul aktuálisakká lettek. Sőt mondjuk meg egyenesen: égető szükségünk, hogy e téren agilitással és okossággal, de feltétlenül cselekedjünk.

Ime Zemplénnéremegye teljesen kívül áll azon az erősebb hullámvérésen, amelylyel például Turócban, Arvában, meg lent a román határon, az oláhok és a szászok közt kell legújabbán megküzdenünk és dacára ennek, itt nálunk is kezdi a közvéleményt és a sajtót mind, mind forróbban izgatni a nemzetiségi kérdés.

Ennek ugyan természetes magyarázata abban rejlik, hogy minden nemzetiségi sérelem, melyet magyar államiságunkon ejtenek, közösen érint bennünket és egyaránt sebzi e hazának minden fiát.

De van ennek a jelenségnek itt Zemplénnéremegyében egy másik oldala is. Ez pedig annak az ösz-

tönnek sugallata, amely a veszedelem közvetlen szomszédságában szokott felébredni.

Tény, hogy azon történeti feladatunkat, amely megkívánja, hogy hazánk minden fajtájú lakosát hazaszeretletben és a nemzeti állam céljainak szolgálatában egyesítsük, ma már fokozott agilitás nélkül nem teljesíthetjük itt Zemplénben sem oly nyugalommal, mint akkor, a mikor a nemzetiségi kérdések nem voltak még országszerte aktuálisak.

Itt tehát nem ugyan speciálisan a mi megyei szféránkból kisugárzó bajról van szó, hanem igenis szó van arról, hogy abból a közös nagy nemzeti munkából, mely a nemzetiségi aspirációk elnyomására, azok okvetetlenkedésével szemben, minden palotában és kunyhóban a magyar faj uralmát, erejét és megdönthetetlenségét hirdesse, ki kell vennünk nekünk is magunk részét.

Sajnos, de úgy van, hogy az országos tevékenység elé nagy akadályokat gördít az a körülmény, hogy hazánk lakosságának körülbelül 50 százaléka fajilag nem tartozik az államalkotó magyar néphez.

De éppen ezért kell az egyes vidékeken, különösen az olyan vármegyékben is, ahol még veszedelmesen akut bajról szó nem lehet, hogyha nem is agresszive a nemzetiségeknek ott nem éppen aktiv,

vagy éppen nem működő aspirációi ellen cselekedve, de a magyar államiság tüntetésével minden téren, politikailag és társadalmilag mintegy dicsekvéssel zászlót bontani minden magyar nemzeti ügy mellett.

Itt kell egyesülnie a társadalomnak a politikával. Mert a világhistoria során bőven nyílik arra tanulság, hogy a nemzetiségek ellen a politika csakis a társadalom együttműködésével érhet el sikereket.

Különösen áll ez a tétel nálunk, magyaroknál, ahol a politika sok minden egyéb közjogi irányban van elfoglalva, úgy, hogy teljes testtel a nemzeti politikáját ki nem fejtheti. Kettős kötelesség háramlik tehát éppen nálunk a társadalomra.

És valljuk meg őszinte örömmel, hogy e téren rendkívül szerencsés áramlat indult meg évtizedek óta. A magyar társadalom — és ennek élén a magyar főváros — rendkívül sokat halad. Igaz, hogy vannak ideig-óráig érezhető idegen áramlatok, de időszakonként ez is megszűli a maga reakcióját. A nagy arányok határozott haladást mutatnak.

Nos ezért a fokozatos fejlődésért kell megragadnunk erősen a zászlót. Ezt a fejlődést nem szabad egy jottányira sem kitenni — visszaesésnek.

És itt nálunk Zemplénben, ahol közel állunk, sőt bizonyos mértékig benne is vagyunk a nemze-

tiségekben, ha nem is teljesen agresszív aspirációkkal szemben, de mindenesetre törekednünk kell a magyar kultúra, a magyar állami szupremácia fokozatos erősítésére és csorbát nem tűrő önértetének kidomborítására.

Minthogy az egész vármegye a lelelkesebb reményekkel üdvözölte Hadik Béla gróf főispán hazafias székfoglalóját és örömmel üdvözölte benne az okos politikust, akinek hazafias, magyar szellemtől duzzadó, liberalis aspirációit, mint a magyar nemzeti politikának egyik hatalmas tényezőjét tekintette és teljes nyugalommal és reményekkel bizza az ő erős kezére és bölcs belátására a nemzeti politikának gyakorlatát.

Mint mindenütt, ahol politikának kell irányítani a nemzeti fejlődés erejét, úgy e megye kormányzásában is éppen a politika ezen árnyalatában sokszor nem látható a ténykedésnek pozitív nyilvánulása, sokszor kell simasággal, okossággal intézni a dolgokat, de végeredményében kiszámíthatatlan becses eredményeket értünk el eddig is.

Ennyit a politikáról.

A másik érdem e vezetésben az a nagyszerű szárnnyalással megindult társadalmi akció, amely egybeforr e nemzeti politikával és amely társadalmilag is rendkívül becses dolog.

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Megemlékezés Erzsébet királynéről.

A tanuló ifjúságnak írta:
Ambruszer Sándor,
főgymn. tanár.

Volt nekünk magyaroknak egy fényesen tündöklő csillagunk. Akkor tünt fel bús egünkön, mikor már azt hittük, hogy nem fog azon mutatkozni több reménysillag. Hogy ragyogott, hogy tündöklött aztán egyre jobban! Hogy tüntek el egymásután a gyászos fellegek és milyen tiszta, milyen derült lett a nemrég még teljesen borús hazai ég! Aztán egyszer csak elkezdett halványodni az a fényes csillag. Oh, hogy épen akkor kellett fényének egészen kialudnia, mikor talán a legtöbb szükség lett volna biztató sugara! Lesz-e még nekünk több ilyen szerencse-csillagunk? Nem tudom; de félek, hogy helye örökre sötét marad; mert nem rendesen mult el, erőszak borította rá az örök homályt egyszerre, hirtelen, úgy, hogy kialvása megdöbbentő, ijesztő hatást tett mindenfelé, amerre csak érző ember lakik. Ismétlem: minde-

nütt rémület követé a letűnt század romlott évszakának legigazságtalanabb, legembertelenebb szörnyettét; de oly iszonyu sebet nem ejtett sehoh az anarchista gyilkos fegyvere, mint a magyar nemzet szerető szívé. Mi magyarok tudjuk csak, mit vesztettünk abban a nagy, abban a szép lelkű asszonyban, kinek a neve Erzsébet királyné volt s aki kis nemzetünknek igazi védőangyala, országunknak valódi földi Patrónája volt!

Ósmertétek, szeretettek, kedves tanuló ifjak, ti is a jó királynét. Hogyne szeretettek volna őt, kinek szíve milliók üdvéért, milliók jólétéért dobogott! A nagy veszteség őszinte fájdalommal töltötte el a ti szíveiteket is és azért tudom, szívesen veszitek, ha elmondok ennek a tüneményeszerű alaknak az életéből egyet-mást, hallgassátok meg résztvevő szívvél, aztán áldozatok szeretettel, hálával emlékének!

Sötét felhők kavargtak akkor szegény hazánk egén!

1849. gyászos eseményei még élénk emlékezetében éltek mindenkinek. A népjog védelmében elbukott nemzet még érezte a visszahatás borzasztó nyomását. Hány magyar nő, anya siratta még fogságban sinylődő férjét, gyermekét. És akkor, még egé-

szen közel a borzasztó katasztrófához, támadt az első reménysugár, akkor, amikor hire járt, hogy Ferencz József eljegyezte Erzsébetet, a szépséges bajor hercegnőt. Nem ismerték, ugyszólván híret sem hallották soha és mégis biztak benne és mégis szép-reményeket fűztek hozzá.

Hát még mikor megtudták, hogy az a reménysugár „egy búvájos szépségű angyal,” ki már is szeretettel gondol a szegény magyarokra, és aki ernyedetlen szorgalommal tanulja drága, szép nyelvünket, hogy minél előbb közel férközhessen hozzánk, egész a szívünkig, hogy megérthesse esdeklő szavunk, fájó panaszunk!

És akik biztak benne, nem csalódtak. Erzsébet áldott kezének a munkája volt, hogy lassankint megnyíltak a börtönök, Kufstein, Olmütz, Josefstadt százkant bocsátják ki sötét üregeikből az elnyomatás ártatlan áldozatait. Közvetlen az esküvő után a magyarországi börtönök zárait is felpattantja az a jólelkű tündér, kinek nevét már akkor áldva emlegette minden igaz magyar.

Pedig ez ideig még nem is látták őt a magyarok, mégis szerették, rajongtak érte.

Mikor pedig hire járt, hogy eljön hozzánk, felséges férjének az oldalán megtekinti országunkat, leirha-

tatlan öröm fogta el a sokat szenvedett magyar népet. Sokat vártak; a nép rajongó szeretete már eleve földöntült bájjakkal ruházta fel a felséges jötevőt, de hogy oly búváros hatással legyen első megjelenése, azt senki sem képzelte. „Festő nem festhet szebbet, költő álma tündériebb nem lehet, mint aminő volt a fiatal uralkodónő ragyogó ifjúsága teljében.”

Akik már minden reményüket elvesztették s a legsötétebb resignációval vártak a végmegsemmisülésre, vagy akik sötét gyűlöletükbe temetkezve, a kibékülést a nemzet és az uralkodó-család között lehetetlennek tartották, most mint valami varázslásra reménykedni kezdtek és bizva sereglettek a köré a karsú, fejedelmi alak köré, kit megnyerő lénye, szívjósága miatt már kezdetől fogva mindenki bálványozott. Öröm derült, áldás fakadt az ifju pár nyomában mindenütt. A fiatal uralkodó is csak most kezdte megismerni és mindjárt meg is szeretni a derék magyar nemzetet. Szerető hitvesének jóságos szemével nézett most ő is mindent és nem homályosította el többé látását, mint egykor az ármány és fondorkodás sötét fátyola. A szép királyné pedig mosolygó arccal és könyező szemekkel nézte mindenhol, mint békül ki nemzet és király.

Segolcsóbb karácsonyi és ujévi ajándék.
Fénykép nagyítások életnagyságig, avagy eredeti felvételek után.
Darabja remek platin kivitelben 20 kor. Párja 32 kor. passepartouval együtt.

Igazolványokhoz szükséges vizit mellképek
Platin (matt) kivitelben, a mely nem karczolódik, 2 nap alatt
készít el a rendes fénykép árban

MAGAZINER ANTAL FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME S.-A.-UJHELY.

De mindezekről majd egy másik cikkben még többet is elmondunk.

— nov. 18.

Zemplénavarmegye demografiájából. A legutóbb 1901. év elején végrehajtott országos népszámlálás számtani eredményének állam-böleletéből, vagyis a néprajzi közállapotok szimptomatikusan tételeiből immár ösmeretek a mi szűkebbkörű hazánkra, vagyis a Zemplénavarmegyére vonatkozó nagy tanulmányok is. Ezek közül soroljuk fel itt a legfontosabbakat *Balogh Pál* hatalmas könyve, a *Népfajok Magyarországon* nyomán, melyet általánosságban mindjárt akkor, hogy a könyvpiacra került, már ösmerettünk lapunk hasábjain.

Az utolsó népszámlálás felvidékünkön, vagyis azon az országterületen, melynek térrajza a Kárpátok láncolatával összefügg, az utolsó népszámlálás talált 4,402,082 lélekszámot. Tíz éve volt ugyanott 4,129,228. A szaporodás tehát 272,854 lélek, vagyis nem egészen 6 százalék. Egyöngye eredményt főképp a varmegyék kedvezőtlen gazdasági viszonyai idézik elő: Turócvármegye lakossága csak 1900, Árváé csak 130 lélekkel szaporodott, Zemplénavarmegyéé pedig hetvenkétezer lélekkel fogyott. Kétségtelen tehát, hogy az egész országban a kivándorlási mozgalmak Zemplénavarmegyét sújtották legerősebben.

Továbbá: az utolsó népszámlási eredmények általán megerősítették azt a korábbi tapasztalást, hogy a felvidéki orosz elem rohamosan tótosodik, s csak görög katolikus felekezete emlékeztet rutén eredetére. — Zemplénben az Ondava körül Stefanóczy, Brusnyicza, Detrik, Felső-Olsva, Jakusóczy, Kolbóczy, Krizslóczy, Mrázóczy, Sáros-és Zemplén-Sztaskóczy, Sztropkó-Hrabóczy és Valkóczy, — a Jablunka körül Nechwal-Polyanka és Zubna, összesen 14 falu tótosodott el. — Annál feltűnőbb, hogy a tíz év előtt tót többségűnek s orosz hitűnek kimutatott faluk közül egy nagy tömeg, az új népszámlálás szerint ismét orosz ajkunak vallotta magát.

Ilyenek Zemplénben a Laborez mentén Izbugya-Bresztó, az Ondava-völgyben Orosz-Kajnya, Orosz-Poruba, Potoeska, Paruróczy, Repejő, Szálnik, az Olyka-völgyben Sztropkó-Olyka, Várehóczy és Vojtóczy s az Ungmelléki hegyek közt Ubyla, Smugóczy és Strióczy helységeink.

A tíz év előtti statisztikához viszonyítva az 1901. évi statisztikát, a magyar mérleg ilyen mozgalmakat mutatott a mi varmegyénkben:

„Drága könnyek voltak azok, melyeknek minden cseppje régi haragot, régi bánatot engesztelt ki és szentelt meg áldó malasztjával!”

Szeretett bennünket az első pillanattól fogva, ösztönözött jó szíve által, mely önkénytelen is a gyöngének, az elnyomottnak a pártjára szegődik. Mily éber figyelemmel kísért minden mozzanatot hazánkban! Mily aggódó lélekkel lesett minden változást, mely nálunk beállott! Rettegett minden rossztól, ami hazánkat érhetne, hiszen ő maga mondá egy alkalommal, hogyha Magyarországon a dolgok rosszul mennek, az őt megöli.

Hogy végre hosszú hanyattatás után biztos érvbe jutottunk, hogy a kiegyezés megtörtént, ebben a fő érdem a jó királyasszonyé volt. Mily óriási lelkesedés mellett ment végbe a koronázás, azt mindenki tudja, de azt valószínűleg ezek kevesen tudják, hogy a szép királyné mily lázas izgatótsággal készült a roppant fontos ságu ünnepélyre. Mindent akart tudni, mindenről értesíteni kellett őt, ami csak bárminemű összefüggésben állott a koronázással. Nevezetesen, hogy a koronázási palástot, melyet az első szent király neje himzett, sajátkezűleg javította ki, hozta rendbe. Sokat nyert becsben ezáltal előttünk ez az ereklyeként őrzött szent öltöny!

Elvesztettük a többséget zempléni területen: a Ronyva-menti Nagy-Torony és Lasztóczy s az Ondova-menti Garany és Bodzás-Ujlak községekben, amik a nyelvhatárok vonalán eltótosodtak. Ellenben tíz év folyásán tótból magyarrá lett ugyanitt: a Ronyva-völgyben Geresely, Kásó és Kiszte, a Laborez-völgyben Czéke, Magyar-Jesztreb. Új magyar nyelvzigetek: Homonna, a tokaji Hegyalján Komlócska s a Tapoly mellett elszigetelten Varrannó.

Szláv áradat betörése is fenyeget bennünket nyugatról, Abauj-Torna területéről, hol Zemplénnel szomszédosan a tót elem kiszélesítette a magyarságba ékelte szigeteket; nevezetesen eltótosodtak: Füzér, a hasonló nevű járás székhelye, Garbóczy-Bogdán az Osva-völgyben, s Kovácsvágás-Huta a Bozsva-völgyben.

Résen legyünk tehát. Kir. tanfelügyelőség! Ne csak felfelé és jobbra, de balra is nézz! Mert onnan „proximus ardet Ucalegon!”

Nyílt levél

gróf Mailáth József ő méltóságához, mint a bodrogközi tiszaszabályozó társulat elnökéhez.

1901. év március 5-én a „Nemzeti Szövetség” közgyűlésén, a kivándorlásról tartott beszédében a kivándorlás okainak felemlegetése között, következőket mondotta méltóságod: „Valljuk be őszintén, nem is vagyunk képesek őket (t. i. a népet) úgy foglalkoztatni, hogy megélhetésüket egész éven át biztosíthassuk stb. „a népnek nincsen állandó keresete.”

Szomorúan kell tapasztalnom az elmondott szavak igazságát, és a midőn látom, hogy kicsiny falunkban is a kivándorlás árja megindult, s előbb utóbb el fogja sodorni egyházamat, községünket, engedje meg méltóságod, ha én is bátor vagyok felemelni a nyilvánosság előtt kiáltó szavamat és a gyakorlati életből nyert tapasztalataim alapján egyenesen méltóságodat kérem fel, a bodrogközi kivándorlás megszüntetésére, s a kivándorlottak visszaadására.

A fent említett Nemzeti Szövetség közgyűlésén méltóságod maga mondotta: „Adjunk munkát azoknak, és oly időben, a mikor legjobban rászorulnak azok, akik dolgozni akarnak... építsünk vízi utakat, esatornákat, stb.”

A bodrogközi tiszaszabályozó társulatnak két víz emelő gép van birtokában — a török éri és a karádi zsilipnél — a belvizek leeresztésére. Bámulatos gépek azok! Felállításuk-

Ezen időtől fogva aztán még jobban összeforrott nemzetünkkel. Ha csak tehette, nálunk időzött és tudják, hogy mindig örömmel jött közénk, mert sehol sem érezte magát jobban, mint kedves magyarjai között. Kérdezték meg csak a gödöllői szegényeket, megmondják azok nektek, hogy élt közöttük a jó királyné, mint a vidék jótékony angyala. Sohasem fogja őt ez a szegény nép elfeledni, sohasem fog megszűnni érte fohászni!

Nemzetünk nagy alakjait ki szerte, ki becsülte jobban nálánál?! Ott találták őt mindig, az ország első asszonyát, a bankódók, a gyászolók között, valahányszor a nemzet egy-egy kiváló fia jobb létre szenderült. Igen, együtt gyászolt a nemzettel Eötvös József báró halálakor, személyesen látogatta meg az elhunyt nagy költő és államférfiu kesergő özvegyét és a legbensőbb részvét ékesszólásával iparkodott őt megvigasztalni.

Mikor pedig elment Deák Ferenc ravatalához akkor látták igazán, hogy Erzsébet nemcsak királynéknak nekünk, hanem igazi anyáknak is. Örökké emlékezetes pillanat marad ez! „Magyarország koronás királynéja, a monarchia első hölgye, az egyszerű polgár holtteste előtt térdreborulva!”

kor suba alatt mosolyogtunk a szakértő vezetők vakmerőségére és rövid két év alatt megkellett győződnünk arról, hogy az egyik, a török éri szörnyeteg másodpercenként csakugyan tíz hl. a karádi pedig 70 hl. vizet lök át a Tisza medrébe. Óriási vízmenység! A karádi pedig még nek nek még sohasem volt elég vize, egy nap alatt kiszippantja a csatorna összes vizét... a másik, a törökkéri gép szintén megfelelne kétszer annyi víznek, mint, a mennyi felesleg nekünk adatik.

A belvizek kártételeivel tehát már leszámoltunk, de a sárospataki, vissi, kenézli, karádi, cigándi, vajdácskai, bodroghalászi és olaszi alsó határoknak egy nagy betegsége, egy nagy baja: a nyári szárazság; kiszül, megég ott minden termény... a föld két méter mélységben be-meghasadozik... a vetemények gyökér szálai ezen repedések között táplálékot nem találva, megszakadnak, elvesznek. Egy ilyen alkalmas időben jövő eső milliókat ér.

Igen ám, de az eső csak késik, csak nem jön, mintha ki volnának száradva az égnek csatornái, s nézi az ember búsan, lehagoltan terményei lankadását, lassu hervadását. Hiszen hogyha néznék... de nem nézi már, hanem megyen ki idegen világrészbe, pedig nem kellene nekik csak egy fűttenés a karádi és törökkéri tiltók táján, és én hiszem, hogy e szóra megállapodnának.

A törökér, a Dedej ér, a Bódogh és a Vass csatorna, a gróf Lónyai-féle csatornák, a karádi határon keresztül kasul vezetett társulati csatorna, mind alkalmas és kész csatornák, ha nem is az egész bodrogközi földet, de egy számottevő részének előntésére... vagy hát kezdjük felülről a Latorcánál, jöhetne onnan a víz az egész Bodrogköz előntésével. Vagy talán csak a meglevő gépek jöjjenek először mozgásba, hiszen 30—40 ezer holdat lehetne így is megöntözni, virágos kertté, paradicsommá alakítani át!

Nem kellene nekünk bolgár kérés, nem adnánk akkor földünket bérbe, hanem visszacsalogatnánk Amerikában élő hiveinket és még azonfelül ezeket telepíthetnénk le áldott határunkban.

A nagyméltóságú földmivelségi miniszteriumban tevékenyen dolgoznak az alföld csatornázása, s termékenyítése érdekében. Ne várjuk az idők teljességét! Méltóságodnak csak akarni kell, egy fűttenés a karádi és török éri tiltón és meg van minden... valakinek kezdeni kell... méltóságod vezérszerepre hivatottat,

Akik látták, szívükig megindultak, őszbecsavarodott férfiak hangosan zogtak.

Erre a nemesszivű asszonyra, ki szeretetbe tudott fogni nemzeteket, a sors borzasztó csapásokat mért. A letragikusabb halállal mulnak ki ketten is azok közül, kik szívéhez legközelebb állottak. Szeretett nővérét megemésztik a pusztító lángok, egyetlen fiát, szemefényét, a nemzet büszkeségét a lebrutálisabb módon pusztítják el azok, kiknek a szerető sohasem vétett. Tengernyi bú szakadt ekkor szívére. Isten csodája, hogy ez az érző szív meg nem hasadt a fájdalomban!

El-élt azóta, de csak elvonulva, bujdokolva. Feltűnt itt is, ott is a gyászruhás, a bánatos királyné. Az emberek megértették őt, tisztelték fájdalmát s illedelmesen kitértek előle. Mi szivszorongva lestük a távolban is minden lépését és nem mulasztottuk el soha fohászainkat kérni az ég Urát, hogy gyógyítsa meg a legjobb királynét, a legedesebb anyát.

A fájdalomnak ezt a királynéját, ezt a valódi magasztos Dolorosát sújtotta le az Istentagadónak és a minden emberies érzésből kivetkőzött fenevadnak gyilkos eszköze!

A legsötétebb elvetemültségnek

csak előre, aki a zászlót viszi, az ne tekintessen hátra felé, ne nézegess, hogy hányan követik nyomait, csak előre! Méltóságod egy munkájában azt írja, hogy egy elzászi pap, Oberlin egyszer összehívta a falubelieket így szólt hozzájuk:

„Gyermekeim, szükséges, hogy mi a völgyön keresztül Chansseig egy utat csináljunk Strassburgba és hidat készítsünk Breuschon át.”

A parasztek erre azt felelték hogy: „Először az lehetetlen, másodsor van nekünk annál fontosabb dolgunk is.” Oberlin erre mit se szólt, de haza ment, átöltözött, kapával felszerelve magához vette szolgáját, s neki fogott a munkának. A parasztek ezt látván elszégyelték magukat, egymás után szedték szerszámaikat, a pap után mentek, s az út és hidat, a mit előbb lehetetlennek jelentettek ki, hamar készen volt. A hidat a szeretet hidjának nevezték el.”

Építse fel közöttünk méltóságos uram ezt a szeretet hidját. Tegye veteményes kertté, paradicsommá, — a vízöntöző gépekkel — az egész Bodrogközöt és megláttja hogy a nép nem lesz elhanyagolva és e szorgalmas munkás itthon is szereshet egy kis vagyont, s beteljesedik a mit Vörösmarty Mihály mond:

„S erős lesz országunk, nagy a király.”

Hol ennyi ember boldog hont talál!

Bartha József,
visszi ev. ref. lelkész

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(**Irnoki előléptetés** Vármegyénk főispánja a szerencsi szolgabírói hivatalhoz kinevezett Szőke József irnokot II. osztályu irnokká léptette elő.)

(**Füzesséry Ödön főszolgabíró** f. hó 10 én kezdette meg járása községi pénzkézeli és ügyviteli helyszini, nemkülömben az állami hivatalok ügymenetének megvizsgálását. Eddig Tarcal és Tokaj nagyközségekben ejtetett meg az általános vizsgálat, hol minden a legnagyobb rendben találtatott, csupán az adó behajtásoknál mutatkozott hátralék, ez is a gazdaközönség fizetéseképtelenségére vezethető vissza.)

(**Felfüggesztett körjegyző, Kemechy Béla** radi körjegyzőt, Bencsik István király-helmezi főszolgabíró állásától felfüggesztette.)

(**Inséges közmunkák.** A szokatlanul kemény időjárás megakasztotta az inséges közmunkával folytatott közútépítés földmunkáját vármegyénk sztropkói járásban. Most már követke-

ez a kiváló példánya gyilkolt, mert királyi vére szomjúhozott. „Ime néz-zetek hova vezet a hitelenség, mely Istent nem ösmer, királyokat nem kimél és ártatlanok véreben leli örömet! Istent nem érhetne utól öröngésében, a kiszemelt fejedelmi sarjat egy véletlen folytán nem érhetne el töre, keresztül szúrta tehát egy ártatlan asszony szívet, amely amúgy is rég meg volt már törve. Megölt egy ártatlan asszonyt, ki bánatosan járt a világban enyhülést keresve, csak azért, mert korona fénylett a fején!”

Tudjátok-e már most kedves ifjak, kit vesztettünk el Erzsébet királynéban?! Őt, kire népek milliói bizalommal tekintettek, szeretettel öveztek. Azt ölték meg, kit édes hazánk pártfogójának vallottunk minden időben, kinek lelke annyira özszeolvadt nemzetünk életével, lelkével! Elment, elköltözött, árván hagyott bennünket. Oh, de mi nem feledjük el soha, megörizzük áldott emléket örökké! Nagy a mi fájdalomunk, véghetetlen a mi bánatunk! De él a vigasztaló örök Isten, ki annyi tenger bánatot, annyi szomorúságot változtatott már öröme, vigasgra! Ő lesz vigasztalója, fentartója árva nemzetünknek, ő lesz ortalmozója, erőssége bánatos, jó királyunknak.

zik az eddig végzett útépités felülvizsgálása, ugyisint a havaj-varehózi törv. hatósági és a havaj-krasznibródi vicinális közutakra kiszállított kavics-prizmák átvétele.

(**Útadófelszólalás** A vármegyei pót- és utadóügyekben benyújtott felszólalások elintézésével megbízott küldöttség ma délután az alispán elnöke mellett ülésezett.

(**Községi választók összeírása és a legtöbb adót fizetők névsorának összeállításával foglalkozó bizottság nevében, annak elnöke Juhász Jenő** hirdetményben értesíti a város közönségét, hogy az 1903. évre érvényes legtöbb adót fizetők névsorának összeírása, ugyancsak az 1903. évre érvényes községi választók összeírásának határidejéül 1902. évi november hó 20-át és következő napjainak délelőtti 10 óráját a városház közgyűlési termébe kintüzi és ez időben bár ki jogosítva van a bizottság előtt megjelenni és jogait érvényesíteni

HIREK.

— **Berendelés.** Dr. Oláh István homonnai kir. járásbírósi albiró a kassai ítélőtáblához tanács-jegyzőül rendeltetett be.

— **Eljegyzés.** Dr. Debreczeni Barna nagy-kállói aljárásbíró, Debreczeni Bertalan sárospataki főiskolai jogigazgató fia, a napokban váltott jegyet esepi Zoltán Lenkével Nagy-Kállóbol.

— **Esküvő.** Blénessy János bánóci sajtgyári könyvelő ma esküdött örök hűséget Albrecht Annának, Albrecht Tamás leányának.

— **Vármegyei bál.** Örömmel vesszük tudomásul, hogy a jövő év folyamán, január 10-ikén g. Hadik Béla díszelnöksége alatt egy háromszáz tagú rendező-bizottság életre kelti ismét a régi vármegyei bálók káprázató fényét, diszerét, előkelő hangulatát; a régi megyei bálókét, amelyekhez annyi lélekemelő epizód, oly sok fény és annyi ragyogás van fűződve. Vármegyei bál!... mintha e név említésére Seheradze-nak káprázatos meséi kellnének életre, mintha egy elbűvölő melódia rég elfelejtett rithmusa csengne vissza régi időről, nemzeti asszonyokról, nemes, nemzeti és vitélzlo urakról, köcsagos, deli daliákról. A bál élén g. Hadik Béla főispán áll, mint díszelnök, Matolai Etele, mint bál. biz. elnök, br. Sennyey István s Dókus Gyula, mint rendező-bizottsági elnökök. A bál háznagya: dr. Hornyay Béla, pénztárnoka: Dókus László s jegyzője: Bernáth Aladár. A rendező-bizottsági tagok száma körülbelül háromszáz. És a rendezőség nagy száma mellett az általános, az egész megyére kiterjedő érdeklődés, — mely kíséri e bál rendezésének minden egyes fázisát — biztosítja majd a bálnak sikerét.

— **Jenő napja.** Folyó hó 18-án, Jenő napján, az önkéntes tűzoltó egyesület parancsnoksága tisztelt főparancsnokánál, Juhász Jenő ügyvédnél, hogy előtte a névnapj évforduló alkalmából őszinte szerenese kívánatait tolmácsolja. Az üdvözlő-bezsedet Schön Miksa helyettes főparancsnok mondta, melyre az ünnepelelt választva, megköszönve bajtársainak a szives megemlékezést.

— **Jótékonycélu piknik.** A sátoralja-ujhelyi izr. gyermekeket felruházó egyesület f. hó 16-án kozmai Kun Frigyes e. elnök elnöke mellett gyűlést tartott, mely alkalommal határozatba ment, hogy a minden évben tartani szokott balyu-mulatságot az egyesület ez idén is megtartja és pedig valószínűleg Sylvester-estéjén a városi színházban. A minden évben kitünően sikerült mulatság emlékei egyszer-

smind biztosítják az ez idén megtartani szándékoltak fényes sikerét.

— **Térzene.** A sátoralja-ujhelyi gyártelepi zenekar vasárnap délelőtti meglepetésben részesítette a Széchenyi-téren sétáló közönséget. Délelőtti fél 12 órakor a „Vadászkürt“ szálloda előtt Polec karmester dirigálása mellett térzenét adott, melyet nagyszámú közönség hallgatott déli fél 1 óráig. A zenekar — úgy tudjuk — ezentul gyakrabban ad térzenét vasárnap délelőttönként.

— **A „Zemplén 1903. évi Naptára“** közbe jött és elháríthatatlan okok miatt némi késedelemmel lát napvilágot, nyomtatása azonban már annyira haladt, hogy a jövő héten megjelenik és szét fog küldetni t. előfizetőknek.

— **Tűz volt f. hó 17-én délután** fél 3 órakor a Pázsit-utcán. Sprencz Mihály gyári napszámos 591. számú háza gyuladt ki a kéményből kipattanó szikrától. A ház zsindeletzetének egy része semmisült meg és már-már a padon lévő szalma is tüzet fogott, amikor Schön Andor önkéntes tűzoltó-csovezető és a házban lakók a további veszedelemnek elejét vették. Nagy szerenese, hogy a tüzet idejekorán vették észre, mert különben a nagy szélben kiszámíthatatlan veszedelemnek lehetett volna okozója a kipattanó szikra.

— **A gondatlanság halottja.** Egy ártatlan cseppesség korai pusztulásáról kell beszámolnunk. Az eset színhelye M.-Laborez. M.-Laborezon Buchla Mihályné 8 hete egy leánykának adott életet. A kis Buchla Mária állandóan beteg volt s baja mind súlyosabbra vált. Az anya bámulatos szívóságával ápolta gyermekét. A végzetessé vált éjszakán a több éjet átvirrasztott anya mély álomba merült, úgy annyira, hogy észre sem vette, hogy agyonnyomta gyermekét. Mikor felébredt s látta, hogy gyermeke halott, a természetesen bekövetkezett halál martalékát látta a kis halottnban. A halottvizsgálatot teljesítő körorvos, kinek feltűnt, hogy a halott mellén s orra tájékán huila-foltok vannak, az esetről azonnal jelentést tett, mire a boncolás megejtetett s megállapított, hogy a gyermek halálát fuladás okozta.

— **Fiók-pénztár Homonnán.** A gálszécsi takarékné hitelpénztár, mely egyike vármegyénk legrégibb és leghirvevesebb pénztáraitól — elhatározta, hogy Homonnán fiók-intézetet nyit, ezáltal a homonnaiaknak egy régi vágya teljesül egyrészt, de másrészt Homonna nagy vidéke és forgalmának folytonos emelkedése a fiók-intézet jövőjét is biztosítja. A fiók-intézet pár nap mulva megkezdte működését és a dr. Toronszky Elek házában lesz elhelyezve.

— **Hirlapi kacsaik.** A fővárosi lapok és több vidéki lap közölte e napokban, hogy a Sátoralja-ujhelyben november hó 11-én a Csaszlovszky-örökösök tulajdonát képező Széchenyi-téri házban kiütött tűz alkalmával egy egész család és három lakó a tűz áldozatául esett. E rém-hirből — szerenésére — csak annyi a való, hogy tűz volt, a megégett emberekől szóló hír csak mese, amelylyel a lapokat valami élénk fantáziájú levelező ültette fel.

— **A mulatság vége.** Szegény Botos András megadta a vasárnapi mulatság árát. Betért Szőlőskén Filipovics Samu koresmájába, ahol a falu legényei táncmulatságot tartottak. Mulatság közben jó kedve kerekedett és hogy egy kedvére való nótát elhuzathasson, a cigányt is megkínálta borral. A cigány a bort elfogadta, de a nóta elmaradt. Ezért Botos András aki a szőlőskői grófi szőlőnek vincellerje, dühbe jött és amikor a cigányok mulatság után a koresma előtt székere ülték, utánok ment és megadta őket. Mielőtt azonban megütött volna valakit, a cigányok egyike kisavarta kezéből a fokost és úgy találta fejbe vágni az ittas vincellért, hogy eszméletlenül összerogyott. Arra járó emberek szedték föl és vitték la-

kására. Másnap, miután sérülése nagyon súlyos természetű, ápolás végett a helybeli közkórházba szállították.

— **Megszökött rab.** Megirtuk annak idején, hogy az ujhelyi rendőrség a veszedelmes betörőt, Onody-Nagy Istvánt elfogta. A betörőt nő-társával együtt átadták a helybeli kir. ügyészségnek, ahonnan az ellene folyamatban levő vizsgálat megejtése végett Nyiregyháza szállították. Mint-hogy tartani lehetett szökésétől, a kíséző fogházor megvasalta Onodyt. De a betörő így is túl járt a fogházor eszén. Mikor Nyiregyháza a fogház kapuja elé értek, a megvasalt Onody egy észrevétlen pillanatban úgy elmenekült kísézője mellől, hogy az utca járók között teljesen nyoma veszett. A megszökött betörőt most országosan körözik.

— **A német és francia nyelvet** alaposan tanítja egy helybeli tanító. — Bővebbet a kiadóhivatalbn.

TANÜGY.

Indítvány

a megyei tanító-egyesület e hó 20-án tartandó gyűlésére.

A közeli multban, ha bármely tanítói gyűlés programját olvasta az ember, mindenütt ott találta a gyűlés fő és legvonzóbb tárgyát a tanító „anyagi helyzete“ és méltán, mi érdekelné közelebről a tanítót, mint a megélhetés kérdése; mert ha igaz Comenius a paedógia nagy mesterének mondása: „Az iskola fegyelem nélkül olyan, mint a malom víz nélkül.“ Ugy még igazabb az, hogy az iskola anyagi gondokkal küzdő tanítóval olyan, mint a malom kerék nélkül.

Emberi észszel, józan felfogással hogyan is lehet kivenni, hogy a tanító, kinek foglalkozása tiszta elmét, nyugodt kedélyt, úgyszólván egész embert igényel, sikeresen tanítson, mikor annyi gondok egész özőne reá nehezül. Nem sorolom föl részletekben, hiszen mindenki ismeri a maga bajával a másokéit.

Már a régi zsidó bölcsök mondták: „Ha nincs liszt, nincs tudomány.“

És mi a csoda, utóbbi gyűlések munkarendjéből számúzve az anyagi kérdés. Eldorádó mindenütt, csak tudományos vitatkozás kultur-politika és népboldogítás.

Nem azt hinné az ember, hogy már jóra fordult minden, pedig a beavatottak tudják, hogy bölcse miniszterünk rendeleteleg megtiltotta az anyagiakról való gondoskodást.

Bismark jelszava: „Dolgozni és imádkozni“ ez a tanító hivatása; az anyagiakról majd gondoskodik öccselentiaja vagy a jó Isten, ha nem hiszik kérdezzék meg a „Néptanítók Lapjától“ a tanítók e hú barátjától.

Üdvözlöm ezért az állami kollégákat, kik a 12-dik órában egy testtel egy lélekkel felemelték tiltakozó szavukat anyagi helyzetük és különösen erkölcsi reputációjuk megvédése érdekében.

Nagyon tartok tőle, hogy utiköltésük csak ráfizetés volt és az eredmény néhány eleven miniszter látása, de ez sem mindennapi élmény.

4000 és néhány állami tanító mellett, hol marad 25000 felekezeti kollega? A valóságban csak ezek nyomorognak, mert leszámítva az aránylag kevés vagyonság hitközségbeli tanítókat egy egész koldushad kenyérért kesereg.

Mert ott, hol az állam boldogító segédkezet nyújt, 800 koronára ki van a fizetés egészítve, hát ebből meglehet egy családnak élni és gyermeket nevelni? De hány helyen és esetben még ez sincs?

Az állam egyenlő kvalifikácót követel, mindenkire minden tanítótól, egyenlő kötelességet ró — kulturpolitikájának eszközevé teszi egy a felekezeti, mint az állami tanítót, de a legtöbb eset-

ben sokkal nehezebb viszonyok között teljesíti missióját a felekezeti tanító, mint az állami.

Hány esetben van a felekezeti hatósági önkényének, zaklatásának kitéve? Hány esetben lesz magyarosításáért, szabadelvűségéért üldözve?

És hol van meg a felekezeti tanítónak, tanhelyiség, taneszköz és a tanítványok számarányában az a kényelem biztosítva, mint az állami tanítónak?

Mit szólnak erre a „jog, törvény és igazság“ őrci?

Indítványom:

1. Mondja ki Zemplénvármegye tanító-egyesülete, miszerint a felekezeti-tanítók ugyan azon bánásmódban részesítendők, miben az állami tanítók.

Mindazon anyagi és erkölcsi kedvezmények, melyek az állami tanítóknak biztosítottak, a felekezeti tanítókat is megilletik.

Egyenlő kötelesség, egyenlő joggal jár.

3. Hozzájárulás céljából közölnessek e határozat a társ-egyesületekkel és az orsz. tanítói bizottsággal, hogy annak illetékes helyen érvény szerzessék.

(Schneider) Szabó Jakab.

— **A „Zemplénvármegyei Tanító-Egyesület“** folyó hó 20-án, csütörtökön, délelőtti 9 órakor Sátoralja-ujhelyben, a vármegye nagytermében közgyűlést tart. Az ülésről jövő számunkban kimerítő értesítést hozunk.

— **Elnöki körlevél.** A felsőzempléni ev. ref. egyházmegyei tanító-egyesület elnöksége 2/1902. sz. alatt kelt következő körlevelének közlésére kérte fel lapunkat. A felsőzempléni ev. ref. tanító-egyesület a jelen év augusztus 12-én Gálszécsen tartott közgyűlésében a következő pályakérdést tűzte ki: „Fejtsék ki az ifjusági egyesületek feladata és köre az ev. ref. egyházban.“ Pályázhat a felsőzempléni ev. ref. egyházmegyében lévő minden tanító, aki az egyesület tagja. A jelítés s a szerző nevét tartalmazó levéllel ellátott, idegen kézzel írott, lapszámozott pályamunkák 1903. évi apr. hó 15-ig adandók be az egyesület elnökéhez. Az abszolút becsü munka díja 40 korona. A határidőn túl érkező munkák figyelembe vétetni nem fognak. Midőn ezen határozatot körlevél útján is közhírré tesszük, felhívjuk a tanító urakat, hogy e szép s időszerű pályakérdés megfajlásában mennél többen vegyenek részt, s a palma elnyeréséért keljenek nemes versenyre. Ugyanezen közgyűlésen kimondotta az egyesület azt is, hogy az országos „Eötvös-alapba“ testületileg belép s kötelezi az egyesület minden tagját a belépésre. Ezen határozatot a felsőzempléni ev. ref. egyházmegye közgyűlése is helyeslőleg tudomásul vevén: felhívjuk az egyesület minden tagját, hogy az 1903. évre szóló tagsági díjaikat, 3 koronát már az 1903. év január 25-ig Molnár István egyesületi pénztárnok urnál (Bodzás-Ujlak) fizessék ki, aki azt az „Eötvös-alap“ pénztárnokának, lehetőleg egy összegben befogja küldeni. Szívvelyes üdvözléssel maradtunk: Gálszécsen, Sátoralja-ujhely és Deregnő, 1902. évi okt. hó 28-án. Péter Mihály s. k. papi elnök, Dókus László s. k. világi elnök, Váradi Pál s. k. tanítói alelnök.

— **Tanító választás.** A homonnai izr. hitközség a népiskolájában megüresedett tanítói állást e hó 11-én választás útján Drégely Lipóttal, a budapesti izr. hitközségi elemi iskolában volt tanítóval töltötte be.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

T. S. Habura. A kért példányokból nem küldhetünk, azok teljesen kifogytak.

M. F.-né Vajdácska. Mindkettőt megkaptuk. Köszönjük. A „Lemondás“ legközelebb jön.

D. E. Helyben. Levélben váaszoltunk. L. Gy. Bpest. A levél megjött, de a benne jelzett versküldemény kimaradt. Nem közölhető: Iakrus. (Elbeszélés.)

Kiadó tulajdonos: Éhlert Gyula

Hirdetések

az 1903. évre szóló
ZEMPLEN NAPTÁRA

számára

csakis még e hét végéig
jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

Dr. Lengyel F.-féle Nyirfa-balsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba furást eszközünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szepítőszert ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai uton balsammá készítjük, akkor lesz csak kitünő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekentjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arcszint ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a leg-
rövidebb idő alatt eltávolítja a szepőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-átkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 fnt 50 kr.

Dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerárban.
Főraktár Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárban, Király-utca 12 szám.

A vidéki n. é. közönséget saját érdekében kérem, esotleges szíves megkereséseiket pontosan nevemre **Stark Mátyás** ezimezni.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet vállalok.
Vasuton való költöztetésnél a butorkocsi használata díjmentes.

Szabad kézből eladó gazdasági eszközök.

- Egy kocsi-szánka, 4 üléses.
- Egy borsajtó.
- Egy kéthengeres kerékkel hajtó szecs-kavágó.
- Egy vas kukorica-morzsoló.
- Egy kézi malom.
- Egy mérnöki láncz szegekkel.
- Egy mázsamerő sulyokkal.
- Egy igen finom erős ígás szekér.
- Egy ócska kocsi.
- Egy magyar bricska szekér.
- Egy pár kulcsos lószerszám.

Bármikor megtekinthetők a tulajdonosnál: **Zékány Jánosnál** Kucsiban (u. p. A.-Hrabócz).

Gyógy- és csemegé szőlő

- 5 kgr. nagyszemű édes 3 k. 50 f.
 - 5 " csemegé körte . 3 k. — f.
 - 5 " Ananas Dinye . 3 k. — f.
- bérmertve utánvét mellett.
- 100 kgr. görög dinye . 24 k. — f.
a helybeli állomáshoz szállítva.

Nagyobb vételnél külön ajánlatot teszek

Sárkány József,
Gyöngyösön.

584/1902. vb. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. törvényszék 1717/1901. számú végzése által Sauhelyi Népbank javára **Szepsy Zsanet és társa n.-rozvágyi lakosok** ellen 71 korona tőke, ennek 1900. évi szeptember hó 30. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 45 korona 02 fill. perkoltséggel követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 780 koronára becsült szarvasmarhák, szekér, kocsi és szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kir.-helmecezi kir. jbirósági V. 73/4. 901. sz. kiküldést rendel végzése folytán a helyszínen, vagyis N.-Rozvágy községében alperesek lakásán leendő eszközzésére **1902. évi november hó 28-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitétik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a felsorolt ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző ki-elégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóli kiküldötnék vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmecczen, 1902. évi november hó 11-ik napján.

Szabó Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

A „Heckén“ Egy Elekné tulajdonát képező lakház, mely áll: négy szoba, konyha, kamara és egy nagy borospincéből; továbbá istálló és kocsiszinből, valamint házhe-lyeknek alkalmas nagyobb kertből, szabad kézből **jutányos áron eladó**, esetleg bérbé adó.

A Kazinczy-utczán egy szép utczai butorozott **szoba** azonnal kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál **Csapó Lajos** Sátoralja-Ujhely.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított arakon Oltványok ezre 90—100 fnt. Mindenik a legkiválóbb bor-és csemegéfajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaz szállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. — Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsosul zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékelteik. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmertve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely ninesen az a ház vagy család ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, varoson, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenki-nek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Cim: »Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Vasuti menetrend.

Hírvényes 1902. október 1-től.

Indul Ujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v. postával 7 óra 28 perc.
Délután személy v. 12 óra 13 perc.
Délután gyors v. postával 4 óra 02 perc.
Este vegyes v. postával 9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel személy v. postával 7 óra — perc.
Délután személy v. postával 1 óra 15 perc.
Este személy v. postával 8 óra 32 perc.

Mező-Laborcz felé

Reggel vegyes v. postával 7 óra — perc.
Délután személy v. postával 1 óra 35 perc.
Este személy v. 8 óra 32 perc.

Csap felé.

Reggel vegyes v. postával 7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával 1 óra 10 perc.
Délután személy v. postával 4 óra 46 perc.
Este gyors v. postával 8 óra 39 perc.

Erkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes v. postával 6 óra 33 perc.
Délután gyors v. postával 12 óra 45 perc.
Délután személy v. 4 óra 15 perc.
Este gyors v. postával 8 óra 09 perc.

Kassa felől

Reggel személy v. postával 7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával 2 óra 52 perc.
Este vegyes v. postával 8 óra 31 perc.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v. 7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával 3 óra 30 perc.
Este vegyes v. postával 8 óra 31 perc.

Csap felől.

Reggel gyors v. postával 6 óra 50 perc.
Délelőtt személy v. postával 11 óra 53 perc.
Délután gyors v. postával 3 óra 41 perc.
Este vegyes v. postával 7 óra 56 perc.

Szerdán és szombaton reggel 3 óra 47 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. — Erkezik Kassára 7 óra 50 perczkor,